



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران  
معاونت غذا و دارو

بسمه تعالی

شماره: ...  
تاریخ: ...  
پوست: ...

## دستورالعمل مدیریت گازهای طبی

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه و تنظیم
دکتر مهران ولایی معاون غذا و دارو	مهندس مودت همایی مدیر تجهیزات پزشکی	مهندس سولماز کلانتری درویشوند کارشناس تجهیزات پزشکی



## بسمه تعالی

شماره: ...  
تاریخ: ...  
پوست: ...

نظر به اهمیت موضوع و گستردگی استفاده از گازهای طبّی در درمان و با توجه به اینکه گاه و بیگاه در بعضی از مراکز درمانی کشور با یک اشتباه ساده در نحوه استفاده، بی توجهی به خلوص و ناخالصی گازها عدم استفاده از اتصالات مناسب، بی دقتی در رنگ آمیزی و انجام ندادن آزمونهای دوره ای سیلندرها، اهمیت ندادن به نکات ایمنی و کیفی اتاق مرکزی گازها و همچنین فراموشی موضوع مهمی چون آموزش پرسنل مرتبط در این امور زندگی یک یا چند بیمار به خطر افتاده و اتفاقات ناگوار آشکار و پنهانی به وقوع می پیوندد. لذا ضرورت ایجاد می نماید که در بکارگیری ضوابط و دستور العمل های استاندارد در این زمینه دقت خاص به عمل آید.

### گازهای طبّی:

گازهای طبّی شامل کلیه گازهای بیهوشی، گاز اکسیژن، دی اکسید کربن و هوای فشرده می باشد. الزامات مربوط به مدیریت گازهای طبّی به شرح ذیل می باشد.

### الزامات دستگاه اکسیژن ساز:

- ۱- خلوص اکسیژن بیمارستانی نباید به کمتر از ۹۰٪ افت پیدا کند لذا لازم است خلوص اکسیژن دستگاه اکسیژن ساز روزانه در تمام شیفت ها توسط تکنسین مربوطه ثبت شود و گزارش روزانه به واحد تجهیزات پزشکی ارسال گردد.
- ۲- بیمارستان ملزم به انعقاد قرارداد سرویس نگهداری با شرکت نمایندگی مربوطه بوده و قرارداد مذکور باید به تأیید مدیریت تجهیزات پزشکی دانشگاه برسد.
- ۳- کلیه اسناد مربوط به سرویس های دوره ای و نگهداشت دستگاه اکسیژن ساز باید به تأیید فنی مسئول تجهیزات پزشکی بیمارستان برسد.

### الزامات استفاده از کپسول گازهای طبّی:

- ۱- خلوص کپسول اکسیژن باید به صورت دوره ای بوسیله دستگاه خلوص سنج و یا شرکت های مجاز در این زمینه کنترل گردد.
- ۲- کلیه اسناد مربوط به تأمین کپسول گازهای طبّی و تست های دوره ای جهت مطابقت با ضوابط و استانداردها باید به تأیید فنی مسئول تجهیزات پزشکی بیمارستان برسد.



- ۳- جهت شارژ سیلندر اکسیژن حتماً توسط شرکتی انجام گیرد که مجوز تولید اکسیژن طبّی از مؤسسه ملّی استاندارد ایران داشته باشد .
- ۵- بر روی هر سیلندر گاز طبّی باید اطلاعات زیر خوانا و قابل رویت نوشته یا حک شود :
- ۱- نام گاز پر شده به زبان فارسی
  - ۲- فرمول شیمیایی ( به استثنای سیکلوپروپان )
  - ۳- نام مرکز درمانی یا مؤسسه عرضه کننده
- اطلاعات فوق باید با رنگ سفید و در قسمت فوقانی سیلندر و ترجیحاً دور از قسمت استوانه ای بدنه نوشته شود . بر روی سیلندر گاز اکسیژن باید با رنگ سیاه نوشته شود .
- ۶- هر سیلندر باید دارای رنگی باشد که گاز موجود در آن را طبق جدول الف مشخص کند .  
در مورد مخلوطهای گاز، هر سیلندر باید دارای رنگهای مرتبط با گازهای تشکیل دهنده آن باشد .  
تبصره- نظر باینکه ممکن است، موسساتی سیلندرهای گاز طبّی پر شده را در حالتهای اضطراری در اختیار مراکز درمانی قرار دهند، جهت شناسایی این مؤسسات باید نام مؤسسه بر روی سیلندر درج شده باشد .
- ۷- در خصوص عیوب فیزیکی و مواد ساخت بدنه سیلندر ها طبق (جدول ب) اقدام گردد .
  - ۸- تستهای دوره ایی مربوط به سیلندرها حتماً به صورت دوره ایی طبق استاندارد انجام شود .
  - ۹- در خصوص جابجایی و انبارش سیلندرهای گاز اکسیژن موارد مندرج در (پیوست الف) رعایت گردد.
  - ۱۰- در خصوص محل سیستم تأمین اکسیژن (اتاق اکسیژن سانترال ) موارد مندرج در (پیوست ب) رعایت گردد .
- در خصوص اقدامات اضطراری در زمان قطع ناگهانی یا کاهش تأمین گاز در بخش های بالینی موارد مندرج در (پیوست پ) رعایت گردد .